

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne pete vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opraviništvo, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

## Jugoslovansko bojišče.

Srbi bodo do zadnjega vojskovali in povsod vedno bolj zaupanje prodira, da bodo koncem tudi zmagali. Ristić ostane minister, vsi poskusi konservativcev, dobiti kneza za kako jalo vojske in posredovanje, izpodleteli so. „Istok“ piše, da Srbija ni bila nikdar bolj pripravljena za vojsko, kakor je zdaj, srbska armada ima izvrstne pozicije v svoji oblasti, in če se je iz Zajčarja in Knjaževca nazaj pomaknila, s tem se je samo ukrepila in večjo moč dobila. Turki bodo in morajo biti pregnani.

Pri Banji so Srbi predstražo Ejub-paše nazaj vrgli. Boj se je pa potlej, ko so obe vojski dobili pomoči, ponovil in o izidu nij še poročila.

15. avgusta je napalo 5000 Turkov srbske šance pri Jankovej Klisuri. Čolak-Antić jih je po peturnem boju v beg zapodil. Srbi držijo tu pozicije svoje na turškem zemljišču. Torej je vse krivo, kar se je pred nekaj dnevi javljalo od turko-filne strani, da so se Srbi i tu umaknili.

Ravno tako turkofilski listi sami konstatirajo, da je vse neresnično bilo, kar so oni pravili o zasedenju srbskih mest Negotin, Kladno in Milanovac. Vsa ta mesta imajo Srbi v rokah in jih utrjujejo.

Velike važnosti je tudi, da se zdaj uže nemško-turški listi nad Turki jeze, zakaj nijso zadnjih deset dnij nič storili. Očitajo jim uže popolno nesposobnost.

Črnogorska zmaga Petrovičeva in Plamenčeva na južnej meji Črnogore pri Medunu in Fundini do Podgorice je bila še sijajnejša, nego ona na Volčjem dolu pri Vrbici. Črnogorci so tudi tukaj pustili Turke v sotesko

priti, pali so z ostrim handžarom na njega in tako strašno klanje mej presrašenimi in precej bežečimi Turki napravili, da so jih izmed 20.000 skoro polovico uničili. Jeden sam sorodnik knežev, Novak Milošev je 17 Turkov zaklal. Črnogorci so nabrali 2000 martinijevih pušk in 6 zastav dobili in mnogo streliva. — To je odgovor na prorokovanje mostarskega dopisnika (7. avg.) nemško-turške „N. Fr. Pr.“ od 17. t. m. ki prerokuje, kako bodo Turki iz Albanije sem Črnogoro pustošili. — V Hercegovino je prišlo čez Mitrovico in iz Bosne baje nove turške vojske, torej bodo nove bitke.

## Ne bodo nas hoteli!

—r. Nekje v ljubljanskem „Tagblattu“ se je bralo te dni, da nas naši ustavoverni nasprotniki, ako se kmalu prostovoljno ne povrnemo pod plašč njihovega liberalizma, nekedaj ko bomo mi to morali, ne bodo hoteli sprejeti; da bodo nas nekedaj, ko bomo svoje desnice proti njim stegovali, borivši se z valovjem strašne osode, pustili brez pomoči, ter pustili tužno zaginiti!

Lepa fantazija to! Pač pa bi morali to hudobni časi biti, da bi mi iskali zavetja pri „Tagblattu“ in stranki njegovi; da bi mi pozabili svojo zgodovino, svoj narod, ter pritekli v senco Bambergove tiskarne; da bi mi nakrat oslepili, ter v možeh, kakor so veterinjak Dežman in drugi privrženci njegovi, opazili politične ideale!

Bila je to ponosna beseda, katero je zapisal urednik ljubljanskega „Tagblattu“, tako ponosna, kakor je nij spregovoril Katon, ko si je, svet zaničevaje, umoril v Utiki klasično življenje. Mi smo brez dvoma prepričani, da nastopijo v življenju trenutki, v katerih je

človek opravičen izustiti ponosno besedo. Ali tedaj je človek ali neizmerno srečen, kipeč notranjih radosti, ali pa neizmerno nesrečen, obdan s tragično osodo.

Ljubljanska tako zvana ustavoverna stranka pa nij ne jedno ne drugo. Srečna? Mi ne vemo, zakaj. Kje so čini njene delavnosti? Izvzemši „Tagblattu“, katerega z napenjenjem svojih moči obdrži na vršini vsakdanjega življenja, nij podvzetja, na katerega bi ta stranka pokazati mogla, zapustivši areno delovanja svojega. Čemu toraj ponos? Ali ima v svoji sredi močake, kinče našega stoletja! Naštej mi jih muza! Ali dr. Suppan, vedno iskaje stezaj, po katerih bi splezal v upravno sodišče in klaverno glavo držaje, da ga vlada pregleda, gorenjskega Nemca njega?! Ali Dragotin Dežman, kateri je kot trs bibliški, ki ga politični piš maja tija in sem, in kateri — rojen Slovenec — brez dvoma želi, da bi mu bila tekla zibel kje v germanskih gozdovih!? — Ali dr. Fränzl, kateri je v letih mladostnih dobil mastno službo in kateri je nekedaj s kvaziduelom pridobil si simpatije, — da sedaj na mehkejši počiva in lahko živi!?

Za boga, pokažite mi moža, na katerega je „Tagblatt“ tako ponosen, da si zida kraljevo prihodnjost, da uže vidi slovenski rod pod svojimi petami, in da uže sedaj ve, kako bomo moledovali in kleče-plazili krog tako zvane ustavovorne stranke, zdihovali v turobnih britkostih in na pomoč kričaje. Ali tedaj nas ne bodo hoteli ti ponosni Španjci rešiti, tedaj nam bodo, na suho plezajočim, kakor Gotlandovci švedske vojske nekedaj, nasproti dvignili le ostre meče, ter nas sunili nazaj v peneče morje, strašni smrti v naročje.

Naša fantazija nam slika tu tragično podobe, in uže se čutimo, kakor grobovom na-

## Listek.

### Pomladanski valovi.

(Roman, spisal Ivan Turgenjev; poslovenil dr. Maks Samec.)

(Dalje.)

XIV.

Soden je majhno mestice kake pol ure proč od Frankobroda. Ono leži v prekrasnem kraju na prigorji Taunusa, ki je pri nas v Rusiji poznan po svojih vodah, katere so koristne na prsih bolnim ljudem. Frankobrodci se vozijo tje bolj v razveseljevanje, ker ima Soden prav lep park in mnogo „gospodarstev“, kjer se pije pivo in kavo v senci visocih lip in javorov. Cesta od Frankobroda do Soda gre ob desnem bregu Maina in je obsajena sadnim drevjem. Dokler je kočija drdrala po gladkejši cesti, je Sanin kradoma zapazoval, kako se je Ema s svojim ženinom

pogledovala, prvokrat je videl oba skupaj. Ona se je držala pokojno in prosto — ali nekoliko zdržljiveje in resneje, kakor navadno; on pa je bil kakor prizanesljiv poveljnik sam seboj zadovoljen in prizanesljiv in skromen proti podložnikom. Posebne zapravlivosti zaradi Eme nij Sanin na njem zapazil, s čemur bi bil skušal napravljati na njo več vtisa. Videlo se je, da je imel Klüber to stvar za dokončano, in da zaradi tega nij imel uzrokov, prizadevati si in biti nemiren. Njegova priljudnost ga nij za trenotek zapustila. Celo o predpoldnašnjem večem sprehodu po lesnatih gorah se je naslajival krasotami prirode, obrnil se k njej s vso svojo ponižnostjo, skozi katero je le malo kedaj izbrknila strogost načelnika. Tako na primer je opazil, da je nek potočič rajši po izgljubljenem tomuncu tekel, kakor da bi bil napravil nekoliko krasnih ovinkov. Tudi nij odobral obnašanja jedne tice — škinkovca, katerega nij dovolj lepo postavljala svoje koleno.

Ema se nij dolgočasila, ampak je vedno čutila zadovoljnost v svoji duši. Sanin nij spoznal v njej prejšnje Eme: ne zato, ker jo je senca pokrivala — njena krasota nij bila nikdar sijajnejša — ampak njena duša je ušla v sebe, noter. Razpevši solnčnik in z rokavicami na rokah je stopala počasi, ne urno — kakor hodijo izobražene device — in govorila le malo. Tudi Emil je čutil nekako tesnobo, Sanin pa uže dolgo. Mej družim ga je vznemirjalo tudi to, da se je govorilo vedno le v nemškem jeziku. Jediní Tartaglija je ohranil svojo veselost. Z besnim lajanjem je letal za drozgi, skakal čez jame, šture in bruna, zaletel se s zagonom v vodo, hitro jo lokal, otreasal se, cvilil in z nova letal kakor strela, stegnivši rudeči jezik do pleč. Klüber je od svoje strani storil vse, kar se mu je zdelo potrebno za razveseljevanje društva: povabi jih da, se vsedejo v senci širokega hrasta, potegne iz postranskega žepa malo knjižico z naslovom:

sproti hiteče, brez moči in od vseh strani zapuščene! Ljubljanski ustavoverci nas ne bodo hoteli rešiti. Tragična osoda!

Ali vendar mi upamo, da tisti grozni trenutki še ne napočijo tako kmalu, mi upamo, da čas — v katerem bodo naši potomci iskali pomoči pri ljubljanskem „Tagblattu“, da isti čas je še daleč v temni prihodnosti. In če kedaj pride, tako si mi življenja ne želimo tedaj, ker smo prepričani, da se bodo prej razlile vse egipčanske težave čez narod naš, in ker smo še bolj prepričani, da tedaj tudi ustavoverna stranka pomoči ne bi mogla, če bi tudi voljo imela.

Bila je to ponosna beseda, ali beseda polna politične arogance, katera se je izcimila iz nemotiviranega ponosa, iz jednega ponosa, kot je napihoval nekdaj malo žabo na travniku, napihoval tako dolgo, da se je razpočila uboga živalica. Kvazi-ustavoverna stranka pa, katera je proti nam zaklicala tako ponosno besedo, naj pazi, da se jej ne pripeti enaka osoda, in da ona sama ne pride še v silovite stiske, ter jej ne odklenka zadnja ura mej nami! Mi vas in vaše pomoči ne potrebujemo in proklicano malo nas briga, ako si v svojih fantazijah delate podobe silovite, ter si slikate ponosno prihodnost, Abdul-Azizu enaki, kateri je na slikah svojih pustil tepsti in klati avstrijske armade. Fantazija taka je sicer bolehnna, ali vendar-le nedolžno veselje, katero je človek slabotnemu turškemu sultanu rad privoščil, in katero tudi mi privoščimo našim ustavakom, če jim čini radost!

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 18. avgusta.

Baron Hoffmann, dosedaj sekcijski predstojnik v ministerstvu vnanih zadev dobil je sinekuro. Naredili so ga *ministra državnih financ*, v katerej službi se bode pač lahko odpočil dosedanjega delovanja. Vstavoverni listi nekoliko nevoljni kriče, da je odpravljen, ker Hoffmann je v vnajnej politiki rad vodo na njihove mline napeljeval. Čudno je na vsak način, da so z ministerskim stolom odstranili tega diplomata iz njegove sekcije, kjer si je dosedaj vedel pri vsakej spremembi zisteme obdržati. Baron Hoffmann je oseba na katero je nemška-avstrijska diplomacija zrla z nekakim ponosom. Mož nij bil brez talentov in razumel je iz svojih dosedanjih šefov ministrov napraviti marijonete, da so po njegovej sapi plesale. Mi Slovani pač nemamo uzrokov, da bi obžalovali njegov odstop, celo dobro se nam zdi.

„Knalerbsen“ — ali „ti se moraš in se boš smijal“; začne prebirati razne anekdote, s katerimi je bila ta knjižica napolnena. Prečital jih je dvanajst, ali veselja je zbudil le malo: jedino le Sanin je iz priličnosti pokazal zobe in Klüber sam se je po vsaki anekdoti priljudno posmijal. Proti dvanajstim se je celo društvo vrnilo nazaj v Soden, v naj boljšo tamošnjo gostilnico.

Prišel je čas vsesti se k obedu.

Klüber je predložil, da bi se obedovalo v od vseh strani zakritem vrtnem salonu. Na to pa se je Ema zburila in odgovorila, da ne bode drugače obedovala, kakor na prostem, na vrtu, za jedno na vrtu stoječih majhnih, okroglih, miz, da jej je uže dosadno biti vedno mej jednimi in istimi ljudmi, in da hoče tudi druge videti. Za nekaterimi mizami so sedele uže grupe na novo došlih gostov.

Klüber se je ponižno udal „kaprici svoje neveste“ in je šel posvetovat se s prvim nata-

**Ogerski ministri** so denes zbrani v Pešti ter se posvetujejo o vredbi bankinej! Torej ta reč še sedaj nij dognana, in vendar trobijo oficijalni listi uže mesec dnij, da so dogovori in projekti o tej stvari uže dolgo gotovi.

Pri Nikolsburgu na Ogerskem bodo meseca septembra velikanski manevri. Dotične železnice so uže dobile ukaze, da se pripravijo v dveh dneh prevoziti 26.000 mož. K vajam pride tudi cesar s cesarjevičem in nadvojvodi Rainer, Viljem in Karel Ljudevit.

### Vnanje države.

Na **Turškem** se vzdigujejo vse sile proti napovedanim reformam, s katerimi hoče Midhat-paša rešiti oslabiljeno državo. Sedaj se je proti temu reformatorju vzdignila cela turška inteligenca — carigradski softe, katerih ljubljene je bil od nekdaj uže ta paša. A sedaj, ko hoče Midhat uvesti konstitucijo, sedaj so se vzdignili proti njemu in s kratkim pisanjem mu naznanili, da so proti vsakej udeležbi kristjanov pri vladi, katere kristjane so njih „očetje z mečem in ognjem podvrgli.“ — Tako izgublja Midhat svojo priljubljenost. Njegov delovanje je jednako Sisifovemu trudu in gotovo je nikdar ne bode spravil v Turčiji „ustave“ na dan.

Iz **Francoškega** dohaja uže prej oznanjena vest, da je general Cissey vendar jenkrat izstopil iz vojniškega ministerstva. Naslednik mu bode general Berthant. Gambetta se odpravlja na Angleško, da bi ondi študiral in preiskaval vredbe angleških davkarj. Ko reakcionarji mnogo kričijo, ter tratijo čas, dela pa marljivi republikanec, ter išče načinov, s katerimi bi koristil svojej domovini!

Iz **Nemškega** se sedaj o ničem družem ne poroča, nego o operi v Beyreuthu. Naj novejšje poročilo pove, da so se omikani nemški gledalci in poslušalci po zadnjem predstavi mej soboj otepli, in da je bil pri tej nemškej kulturoborbi nekov profesor L. hudo ranjen! Nemec nikedar ne zataji surovih prvotnih elementov, kateri so od nekdaj uže primešani njegovej krvi! In vendar vpije na Francoza, na Italijana, na vse sosedje, sebe pa prav po nemško samohvali!

**Amerikanski** senat je ravno pred svojim sklepom potrdil še postavo, katera določuje, da se napravi mej Azijo in Ameriko pomorski kabel.

## Dopisi.

### Iz zgornje savinjske doline

14. avg. [Izv. dop.] Volitev v okrajni zastop Gornjegradski je ravno kar končana. Videlo se je, da se kmetje bolj zanimajo za reč, nego druga leta, pa tudi da trgi, kateri so se iz sebičnih namenov od kmetjskih srenj

karjem zastran obeda. Ema je stala mej tem nepremično, obrnila oči k tlam in stisnila ustne. Čutila je, da gleda Sanin neodstopno in nekako plašljivo na njo in to, videlo se jej je, jo je srdilo. Zatim se g. Klüber vrne, naznani, da bode čez pol ure obed gotova in predlaga, da bi mej tem poigrali na keglišči, kar je jako dobro za apetit, he, he, he! Kegel je on igral mojsterski; lučal kroglo, da je tekla ko blisk, gizdavo igral z mišicami, gizdavo mahal in potresal z nogo. V svojej rodovini je bil on oktet — in složen izvrstno! In njegove roke so bile tako bele in mične, in brisal jih je z naj bogatejšo zlato-šavovito rutico, z indijskem fuljarom!

Nastopi čas za obed in društvo se vsede za mizo.

### XV.

Komu nij znano, kakšen je nemšk obed? Vodena juha z grčastimi cmoki in kerico, prekuhana govedina, suha kadar zatič s prira-

ločili, so se močno zapeljali. Menili so, da trgi bi potem tudi po štiri zastopnike volili, a zadostuje sedaj le jeden. Tako koristi tudi v finančialnem oziru ločitev. Namesto da bi se srenje združevale — pa se le ločijo in dele. Le v družbi je moč i napredek. Kdor tega ne vrjame propada.

To našim možem v preudarek pokladam, ob jednom jim pa ponavljam, da je povsod treba misliti na domovino in naš rod. Če Nemec povsod misli na Nemštvo in nemško ljubezen, slab je vsak Slovenec, slab je vsak rojen Slovan, kateri ne spoštuje govora in rodu, iz katerega se je rodil, in kateri ga povsod ne brani in pušča da bi drugi tujci ga iz očitnih krajev izpodrivali in svojega ponujali.

## Janežičeva slavnost.

(Konec.)

Mej dopisi in telegrami so došli odboru sledeči: 1. Slavni odbor! „Matica Slovenska“, spominjaje se velicij Janežičevih zaslug za prosep, razvoj in napredek našega slovstva, se radostno udeležuje svečanosti 13. t. m. v spomin zaslugopolnega budnika in delavca na slovenskem polji, ter naznanja, da bodo pri tej svečanosti „Matica Slovenska“ namestovali gg. odborniki: podpredsednik „Matice“ Maks. Pleteršnik, profesor; France Wiesthaler, profesor in Andrej Praprotnik, nadučitelj in tajnik „Matice Slovenske“. Predsedstvo „Matice Slovenske“ v Ljubljani 11. avgusta 1876. Dr. J. Bleiweis, l. r. predsednik. A. Praprotnik, l. r. odbornik in tajnik.

2. Iz Ljubljane telegram: V imenu narodnega društva in v svojem kličem navdušeno: slava spominu Janežičevemu, slava vrlim koroškim Slovenom! Dr. Vošnjak.

3. Iz Beča: Jako neustrašeni boritelj z uma svitlim mečem, neutrudljiv buditelj slovenske slovesnosti, ki daroval si premoženje, življenje napredku Slovenstva, vzbujeval, navduševal majke Slovenije sinove, vodeč jih v duševni bor, tebi v spomin naj zadoni tisočerna slava! Nesmrtna Janežičeva dela naj bodo nam v izpodbujo, posnemo; nedosegljive njegove kreposti svetilo, ki nas dovede do kulture, dostojne uma slovenskega, vrednega meriti se s kulturnimi narodi. Živel narod slovenski, živela naša bodočnost, živeli borilci za Slovenstvo! Mnogo Janežičevih čestilcev iz Dunaja.

ščeno, belo tolščo, oslizlim krompirjem, puhlo rudečo pesco in nadrganim hrinom, posinela jegulja z octom, pečenka in neizbežna „Mehlspeise“, nekaj, kar je v rodu s puddingom, s kislom in rudečo podlivko; k temu še vino in pivo, kakor kje drugod.

S takim obedom je pogostoval Sodenski gostilničar svoje goste. Ob ed je prešel brez posebne nesreče. Posebnega veselja nij bilo videti, pokazalo se tudi nij tedaj, ko je napravil Klüber napitnico na „to, kar ljubimo!“ Vse je bilo jako pristojno in prilično. Po obedu so dobil kavo, redko, rudečkasto, pravo nemško kavo. Gospod Klüber, kakor pravi kavalér je vprašal Emo, ali sme prižgati cigaro... Ta hip se prigodi nekaj neprevidenega, neprijetnega — in celo nepriličnega!

Za jedno sosednjih miz se je bilo pome-stilo nekoliko oficirjev Mainške garnizone. Po njihovih pogledih in iz njihovega pošeptavanja je bilo soditi, da jih je Emina krasota omamila.

4. Iz Beča: V spomin slavnega svojega rojaka kličejo iz duše srca navdušeni živijo koroški Slovenci

Dunajskega vseučilišča.

5. Iz Ponikve: Naj vse Slovence navdaja iz svetlega raja, Antonov d'oh!

D. Trstenjak. Glaser in Podgoršek, profesor.

6. Iz Ptujja: Učiteljsko društvo ptujsko, nemogoče mu se udeležiti slavnosti, kliče: večna slava pokojnemu Janežiču, živel odbor slavnosti!

Predsednik.

7. Iz Ljutomera: Slava neumrlemu Janežiču in njegovim čestilcem!

Narodno učiteljstvo.

8. Iz Trsta: Slavnemu Slovincu slava! Čitalnice v Trstu odbor.

9. Iz Novega mesta: Velezaslužnemu jezikoslovcu in utemeljitelju slovenske beletristike blagemu Antonu Janežiču! Večna slava mu!

Odbor novomeške čitalnice.

10. Iz Bleda: Visokim navdušenjem pozdravljamo vas zbrane, obhajajoče veliko svečanost neumrlega V duhu se radujemo z vami. Slava Janežiču!

Gorjanci.

11. Iz Insubruka:

Slava! pozdrav vam čestilci — v zemlji tam daljni slovenski,

V zemlji slovenski — moža, krije ki zgodnji ga grob;

Rodu kaj bil je nekdanj, pričuje d'nes narod ogromni —

Pričal zmir slave bo rod, kak domoljub se česti!

12. Iz Tolmina: Tolminska čitalnica naznanja svoje živo sočutje hvaležnega spoštovanja neumrlemu Janežiču, roditelju slovenskega jezikoslovja.

Odbor.

13. Iz Bovca: Sprejmite gorko sočutje hvaležnega spoštovanja v zaslugi slovenskega jezikoslovja neumrlemu Antonu Janežiču!

Bovski rodoljubi.

Mej narodom so bili razdeljeni sledeči dve pesni, v obliki sigurno najdovršenejši:

### Sonet Stritarjev.

Vrtnar od zore trudi se do mraka:  
Sadi, presaja, cepi in priliva;  
Cvetice mraza brani in pokriva,  
Kedar preti jim toča iz oblaka.

Ves dan po vrtu v solnei pót pretaka;  
Da pride bela zima, ne počiva;  
In vendar sam sadu on malo vživa,  
Gospod je prvi, naj družina čaka.

Vrtnar si nam rodi se v Rožnem doli:  
Sadil, gojil cvetice poezije  
Nam po dobroti, pusti prej in goli.

Zdaj, ko zelena te gomila krije,  
Žaluje dom, ne zabi te nikoli;  
Hval-žen zdaj ti s'ave venec vije!

Druga pesen:

V spomin Antona Janežiča,

od gospe Lujize Pesjakove se glasi:

Nebo gori z več ruim žarom,  
Široki svet je vrt cvetôč,  
Za stražo mu visoke gore,  
Od vekov ga obimajôč,  
Ljudje, veseli te krasote,  
Vse božje vredni so dobrote.

Mej njimi prèprost mož, pohleven,  
Obraza milega, krotak;  
Okô njegovo je ljubezen,  
Ljubezen je nasmeh mu vsak.  
Nje žarki so i na-me pali,  
Kar v srci telo je razžgali.

On, posv. čen ves domoljubju,  
Bud živo mi roko je dal,  
On, kateri nam je vsem naklonil  
Zaklad nesmrten in svetl,  
Solzé veselja sem točila,  
Koleno, ma' o ne, vpognila.

Od tamkaj cesta me odvêd'a,  
Izginil mi prelepi raj,  
A domoljuben sem prinesla  
Plamen soboj v domači kraj,  
Moleč, da v pesnih bi gorélo,  
Kar v srci mi je oživélo.

A onega večera zarja  
In korotanskih pas gorâ,  
Cvetôč svet, ljudje veseli,  
Podoba krôtkega moža,  
Še denes pred men-j je živa,  
V hvaležnej duši mi prebiva!

### Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) je imel predsinočnem sejo. Narodni zastopniki so stavili več interpelacij in en nujen predlog zaradi podpore Logatčanov. Prišlo je bilo i do burnih scen. Poročilo priobčimo jutri.

— (Cesarjev rojstveni dan) se je včeraj v Ljubljani slovesno praznoval. V zvezdi je bila v navzočnosti mnogo naroda in vojaštva poljska maša. Z grada so grmeli obilgatni streli iz kanonov. V stolnej cerkvi se je celebrirala slovesna maša s prisostvovanjem javnih načelnikov.

— (Cesarju) se je vsled govora v pričetku popoldnaušnje veselice ob Janežičevi svečanosti na Dunaj takoj odposlal brzjav, ki

se je glasil: „Pri današnji Janežičevi slavnosti v Lešah zbrani slovenski narod Gorotana, združen z vsemi, v premnogem številu iz vseh bližnjih pokrajin in kronovin došlimi čestilci in gosti je z izredno navdušenostjo ob 3 uri po polu dne govorjenega govora na novo podal Njeg. veličanstvu presvet. cesarju, Franju Josipu I prevdano, zagotovilo nepremagljive zvestobe in temeljite udanosti s trkratnim živahnim Živio- in Slava-klici, mej sviranjem avstrijske himne in obćim prepevanjem cesar-ke pesni. — Odbor A. Janežičeve slavnosti.“

— (V Slovenskeji Bistrici) so te dni veliko politiko uganjali. V necem političnem shodu (kakoršen bi bil za Slovence gotovo prepovedan) sklenili so resolucijo, naj se v nagodbi z Ogrji ostro postopa, ali pa se rajši personalna unija uvede. Zakaj poslednje? to uže znamo. Po tem menijo, da bi se nemško-nacijonalni program lažje izvrševal.

— (Iz Koroškega) se „Gosp.“ piše: Pri fužini v Prevalu bil je delavec, mutec, ki je zaslužil vsak teden po 26 gld. Oče, po imenu Strel, uže priletan starček, je namesto mutastega sina denarje prejemal. Nekega dne prosi sin, naj mu oče od prejetih denarjev dá 5 gld., da bi si kupil nove hlače. Starček mu pa jih nij hotel dati in se je izgovarjal, da je pri mesarju plačal 7 gld. in da sploh vse za živež potroši. Tudi je sinu pokazal knjižice, v katerih je bila „konta“ zapisana. Mutec pa, ki sam brati ne zna, da knjižico svojemu bratu. Ta pregleda „konto“ in najde da nij vse res, kar so oče pravili; ampak, da je starček denarje zapil, in jih k mesu zapisati dal. Na to se oče in sin spreta, stari zgrabi sina in začneta se po izbi prepehovati. Starček udari z glavo nesrečno po polici, ki je bila na skončnici postelje pribita, in v par trenutkih bil je — mrtev! Mutec je sedaj v Celovcu pri sodnji zaprt.

— (Krido napovedali) so 3 trgovci v Mariboru: Haussner, Wundsam in Löschnigg.

— (Fantje razbijavci) so v nedeljo po popoldnevnej službi božji pri št. Ilu na Goričkem (na Štaj.) tamošnjemu krčmarju vse pohištvo razbili, v Spod. Polskavi hlapcu Dragomilu nož globoko v pleča porinili, kmeta Paula Kanclerja pa skoro smrtno sklali. Take razbijavce bi naj na Turško poslali!

— (900 gld. ukradli) so tati iz železne Wertheimove kase g. pl. Göttmannu v Sannegu v Savinjskeji dolini.

Jeden izmej njih, ki je gotovo nedavno bival v Frankobrodu, je pogledoval na njo, kakor na uže dolgo in dobro mu znano figuro; za gotovo je vedel, kdo da je ona. Zdaj se hitro vzdigne s kupico v roki — gg. oficirji so pridno popivali in cel miznik je bil pokrit z buteljami — se približuje k mizi, pri katerej je sedela Ema. Oficir je bil še jako mlad človek, z belimi obrvami in trepovnicami, z dovolj prijetnimi in celo simpatičnimi črtami na lici, ali izpito vino mu jih je okazilo: njegovo lice je bilo nekako podrgano, razžarene oči so nemirno blodile in imele izraz drznosti. Tovariši so ga izprva skušali zadražiti, potem pa so ga pustili: naj uže bo ali ne — kaj se li more zgoditi?

Z lehka zgibaje se na nogah, se vstavi oficir pred Emo, ter reče s krikljivim, prisiljenim glasom, v katerem se je brez njegove volje, kazala borba s samim soboj: „Jaz pijem na zdravje najlepše kavarnarice v celem

Frankobrodu, na celem svetu — (on zvrne kupico) in za „plačilo“ vzamem cvetlico vtrgano temi božanskimi rokicami!“ On vzame z mize rožico, ležečo pred Eminem prostirkom (kuvertom).

Od začetka se ona začudi, vstraši in obledi... potem se jej strah spremeni v nevoljo, ona zarudi v celem licu gori do las; — njene oči vpiknene v razžaljivca, so se ob jednom stemnele in vspihnele, napolnile z mrakom, ognjeno se razžarile nezdržljive jeze. Oficirja je ta pogled zmotil; on pomrmlja nekaj nerazumljivega, se pokloni — in gre nazaj k svojej mizi. Drugovi so ga sprejeli s smehom in rahlim rokoploskanjem.

Gospod Klüber vstane brzo s stola, stegne svoje truplo, si nasadi klobuk na glavo ter reče z dostojnostjo in neposebno glasno: „To je nezaslišana, nezaslišana drznost!“ Precej zakliče strogim glasom natakarka k sebi in zahteva nemudoma račun. Ob jednom zav-

kaže zapreči kočijo, pri čemur je pristavil, da pri njem nij prostora za poštene ljudi, ki so tu izpostavljeni razžaljenju. Pri teh besedah obrne Ema, ki je še neprestano in nepremično sedela na svojem prostoru — njene prsi so se težko in visoko vzdigovale — svoje oči na Klüberja... in tako uporno in s takim pogledom ozrela se nanj, kakor pogled na oficirja. Emil se je na celem životu tresel besnobe.

— „Vstanite, gospodičina,“ reče z isto strogostjo Klüber, tukaj vam nij prilično ostati. Pojdimo tje, v trakterijo! Ema se molče vzdigne, on jej ponudi roko in ona mu poda svojo — in on se napravi v trakterijo z veličastno hojo, katera je postajala tem veličastnejša in ponosnejša, čem bolj se je oddaljeval od mesta, kjer se je vršila obed. Ubogi Emil je stopal po časi za njimi.

(Dalje prih.)

— (Vabilo.) P. n. gg. odbornikom, po-verjenikom, pevcem in sploh prijateljem „Slavčevim!“ V sled sklepa „Slavčevega“ odbora dne 12. junija 1876. bo „Slavec“ pel v četrtek 24. avgusta t. l. pri slovesnej maši v Gorici ob 10. uri zjutraj v jezuitski cerkvi in pri svečanosti, ki se bo tega istega dne vršila v Solkanu, razkriti se ima namreč podoba umrlega Matije Doljaka ob 5. uri po polu dne. Precej po maši bode v goriškej Čitalnici glavni občni zbor „Slavčev“ s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov; 2. poročilo tajnikovo; 3. poročilo blagajnikov; 4. nasveti zaradi veselja v prihodnjem letu; 5. posamezni nasveti; 6. volitev treh cenzorjev; 7. volitev predsednika in novega odbora. Pri slovesnej maši se bode pela Oberhofferjeva maša v F-dur pri svečanosti v Solkanu pa kantata „V spomin Matiju Doljaku,“ besede Fr. Cegnarjeve, napev A. Lebanov in „Šta čutiš.“

— („Banka Slovenija“) Kakor smo poizvedeli, likvidacijski odbor se prej vsem podvzuje vsa zavarovanja kakej drugej zavarovalni družbi odstopiti in ima kljubu mnogim zaprekam nekoliko upanja, da se mu bode to posrečilo; sestave in sklep računov pa stane mnogo časa in dela. Denarja v gotovini nij skoraj nič, pač pa ima banka velike svote, posebno na starih požarnih škodah poravnati. Glavna stvar tedaj je ta, da se te škode vendar jenkrat poplačajo, ter potem od pozavarovalnih društev povračilo iztirja, ki nad 15.000 goldinarjev iznaša. Likvidacijskemu odboru pa nij mogoče na bankino ime denarja dobiti, še manj pa se more od njega zahtevati, da bi iz svojega lastnega premoženja plačeval ali pa osobno poroštvo dajal. Banka je še zmirom lastnina delničarjev in njim samim je na korist, da se kupčija pred ko mogoče odmota, ker le na ta način se morejo raznih stroškov ogniti, ki bi jih sicer gotovo še zadeli. Kakor se čuje, bo odbor novo doplačilo na delnice zahteval, ker bi se sicer likvidacija ne mogla vršiti. Kakor se nam pripoveduje, stanje bankino — nij pasivno, in če posebna nesreča ne pride, mora to doplačilo — pravijo — pač le kot posojilo smatrati, katero bi delničarji po dokončane likvidaciji zopet nazaj dobili.

### Razne vesti.

\* (Turške groznosti v Bulgariji.) Bulgarski odbor v Braili je na evropske vele-vlasti poslal spis, v katerem na tanko popisuje,

kako nečloveško so Turki po Bulgariji žgali in klali kristijane. Turški duhovni so pridigovali, da se morajo Bulgari z zemlje iztrebiti. Nobeden teh divjih popov nij bil kaznovan.

\* (Originalna oporoka.) V Manchesteru je pred kratkim umrl starec in zapustil precej premoženja. „Vse svoje premoženje, pravi v testamentu, zapuščam naslednjim damam, (tu imenuje jedno in trideset ženskih imen.) Vse te so me pustile nekdaj na cedilu, ko sem snubil za nje, ter tako provzročile, da sem — do konca svojih dni srečno in prijetno živel.“

\* (Posebno pletanje.) Kapitan Boy-ton je ravno sedaj s svojim plavalnim strojem brez posebnega truda po Donavi priplaval veliko daljavo iz Linca do Dunaja. Dunajčanje mu zaradi tega skazujejo primerne časti. Boy-tonova iznajdba bode brez dvombe velicega pomena, posebno pri pomorstvu. Piše se, da Boyton ravno danes odplava iz Dunaja proti Požunu. Z njim plava nek Dunajčan — pa brez stroja. Težko če mu bode ta spremljevalec ostal zvest do daljnega Požuna!

### Umrli v Ljubljani

od 15. do 18. avgusta:

Ivanu Strlekaru, starši dvojček, 3 mesece star, na dripalici. — Ivan Gregorec, delavec, 46 l., v bolnici, na jetiki. — Mar. Miharičič, 37 l., v bolnici, za rakom. — Marija Pogačar, 46 l., v bolnici, za vodenico. — Ivan Mlakar, d. lavčev sin, 17 l., v bolnici, na črevnem kataru. — Alojzija Zajec, gosti-ničarjev otrok, 2 mes. 9 dnij star, na dripalici. — Marija Pohl, kovačeva hči, 6 l., v Elizabetnej otroški bolnici, za vodenico.

### Dunajska borza 18. avgusta.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

|                               |     |                  |     |
|-------------------------------|-----|------------------|-----|
| Enotni drž. dolg v bankovozih | 66  | 40               | kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru     | 70  | 20               |     |
| 1860 drž. posojilo            | 111 | 25               |     |
| Akcijske obveznice bank       | 854 | —                |     |
| Kreditne akcije               | 143 | 30               |     |
| London                        | 122 | 40               |     |
| Napol.                        | 9   | 70 $\frac{1}{2}$ |     |
| C. k. cekini                  | 5   | 82               |     |
| Srebro                        | 104 | —                |     |

## Razpis natječaja.

Na gradskoj velikoj realci u Osieku, koja će po svoj prilici do skora postati zavodom zemaljskim, imadu se početkom školske godine 1877/78 popuniti sliedeća profesorska mjesta:

1. Mjesto profesora opisnoga mierstva i graditeljstva.
2. Mjesto profesora opisnoga mierstva kao glavnoga, a prostoručnoga risanja kao uzgrednoga predmeta.
3. Mjesto profesora zemljopisa i poviesti kao glavnoga, a hrvatskoga jezika kao uzgrednoga predmeta.
4. Mjesto profesora njemačkoga jezika kao glavnoga, a zemljopisa i poviesti kao uzgrednoga predmeta.
5. Mjesto profesora prirodropisa kao glav-

noga, a matematike ili fiske kao uzgrednoga predmeta.

6. Mjesto profesora franczskoga jezika kao glavnoga, a njemačkoga jezika kao uzgrednoga predmeta.

S ovimi mjesti skopčana je plaća od 1000 for. a. v. i pravo na desetgodišnji doplatak od 200 for. a. v., a kad bude ovaj zavod državnim, biti će plaće izjednačene s plaćami inih ovozemaljskih zavoda.

Natječatelji za ta mjesta imadu svoje, na Visoki odel za bogoštovlje i nastavu kr. dal-matinsko-hrvatsko-slavonske zemaljske vlade u Zagrebu upravljene i potrebitimi dokaznicami, kano rodnim listom, svjedočkom v učiteljskom vsposobljenju za velike realke, svjedočkom v dojakošnjem službovanju i v znanju hrvatskoga kao nastavnoga jezika, providjenice molbenice do

1. rujna 1876

kod ravnateljstva realke podneti.

## Od ravnateljstva gradske velike realke

u Osieku, 9. kolovoza 1876.

(253—2)

Vitanović, ravnatelj.

Št. 4258.

(245—3)

## Razglas

gledé izpraznenih sirotinskih ustanov.

Letos bodo izpraznjene nekatere sirotinske ustanove v letnem znesku po 41 gld. do 50 gld. Pravico do užitka teh ustanov imajo uboge kranjske sirote moškega in ženskega spola, ki ljudsko šolo obiskujejo, od dovršene 6. do dovršene 15. leta starosti, toda prednost pod jednacimi okoliščinami imajo tiste sirote, ki so brez staršev, potem sirote brez očeta in še le v zadnji vrsti oziralo se bode na sirote brez matere.

Prošnjiki za te ustanove naj dokažejo starost po rojstvenem listu, uboštvo, način sirotinskega stanja, bivališče, potem naj dokažejo, ali že kako šolo obiskujejo; tudi je navesti v prošnji, kdo da je siroti postavni ali od sodišča nastavljeni zastopnik.

Nekolekovane prošnje naj se uložijo po dotičnih c. kr. okrajnih glavarstvih, v Ljubljani po mestnem magistratu do

15. septembra l. 1876.

## Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 25. julija l. 1876.

## Karmelitanski melisovec

iz Benedk.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

(53—21)

Gabriel Piccoli,

lekarju na dunajski cesti v Ljubljani.

## Zaloga hišnega orodja

Fr. Doberleta in H. Harischa  
v Ljubljani,

v frančiškanskej ulici št. 8 in na dunajski cesti št. 79.

## Največja zaloga hišnega orodja,

izdelanega navadno lepo, kakor tudi najbogatejše okinčanega.

### ZALOGA

domačih in inozemskih snovi za mobilije, zagrinjal, rolleaux za okna, prtov za mize, koltrov za postelje, kakor tudi preprog.

Prevzemata tudi tapetiranje sob in okinčanje celih stanovanj, hotelov, kopelj, kancelij itd. itd.

Ceniki in narisi pošiljajo se na zahtevanje zastonj, ravno tako oddaje se hišno orodje ali sploh pošiljatev za plačilo na obroke.

■ Cene so kar najmožeče nizke. ■

(248—5)

## Podkove.

P. t. graščinam, kovačem in vsem, kateri drže konje, kakor tudi kupčevalcem s železom priporočamo svoje samo upognene podkove iz najboljšega štajerskega materijala, kakor tudi vsakovrstnih žebeljev za podkove po najnižji ceni.

Te podkove imajo že urezane gube za pritrdjenje žebeljev in tako tud. notranjo obrobno sploščino za predno in zadnjo podkev primerno, ter jih vsaki kovač sam si lahko za to prikroji, kar ravno potrebuje; polovico si prihrani dela,  $\frac{1}{10}$  kuriva. Podkove za zadnje noge uprežnim konjem nemale sploščine. — Podkove se mogó dobiti i takove, da imajo celó do palca prehodno zarezo in notranjo obrobno sploščino. — Podkove pošiljamo v kosmičih po 50 in 100, in žebelje v zveznjih po 1000. Cene se razumevajo s zlaganjem, franko dunajski kolodvor.

Ob jednom priporočamo svoje najnovejše „krive klešče“, s katerimi se vsak žebelj, naj si je še tako globoko zabiti in da si nema kapice, prav lahko vzdigne in izdere, in sicer brez poškodovanja stvari, iz katere se žebelj potegne.

Cenike razpošiljamo brezplačno po pošti!

## L. Essler & Comp.,

Erste k. u. k. priv. Hufeisen-Fabrik,  
WIEN, VIII., Paristengasse Nr. 25.

(256—3)